

Lin Hallberg • Margareta Nordqvist

Eppu

YLITTÄÄ ESTEET

Sintun tekijöiltä!

Tammi

Lin Hallberg – Margareta Nordqvist

Sinttu-kirjat

Maailman ihanin Sinttu
Torstaina nähdään, Sinttu
Hieno hyppy, Sinttu
Aprillia, Sinttu
Kiva leiri, Sinttu
Sinttu on paras!
Suuri seikkailu, Sinttu
Älä pelkää, Sinttu!
Yli esteiden, Sinttu
Tallilla tapahtuu, Sinttu
Kesä kutsuu, Sinttu
Maalla on mukavaa, Sinttu
Ystävät yhdessä, Sinttu
Kaikki peliin, Sinttu!
Uusi kaveri, Sinttu!

Sinttu – Heppafanin oma kirja

Sinttu – Ponifanin päiväkirja

Eppu-kirjat

Eppu etsii kotia
Eppu tulee taloon
Eppu on hyvä ystävä
Eppu ja paras joululahja
Eppu menee kouluun
Eppu karkuteillä
Eppu ja kesän paras päivä
Leirillä on hauskaa, Eppu!
Eppu ylittää esteet

Lin Hallberg • Margareta Nordqvist

★ ★ Eppu ★
YLITTÄÄ ESTEET

Suomentanut Marvi Jalo

Kustannusosakeyhtiö Tammi • Helsinki

Ruotsinkielinen alkuteos: *Teddy och hopptävlingen*
First published by Rabén & Sjögren, Sweden
Published in the Finnish language by arrangement with Rabén &
Sjögren Agency, Sweden

Teksti © Lin Hallberg, 2015
Kuvat © Margareta Nordqvist, 2015

Painettu EU:ssa
ISBN 978-952-04-0316-4

★ Päiväunelmia ★

Syksy on tullut Niitynperälle. Omenapuiden alla lojuu pudokkaita, ja koivujen lehdet ovat kellastuneet. Hevoset ovat asuneet laitumella koko kesän, mutta nyt ne otetaan yöksi talliin. Elsa on pessyt Epun vesiämpärin, laittanut uuden nuolukiven pidikkeeseen ja levittänyt turvetta karsinan lattialle. Nyt hän istuu tallipihalla Lissun kanssa. He nauttivat olostaan ja katselevat, mitä kodin eläimet touhuavat.

Eppu ja Santos torkkuvat laitumen portilla. Aivan kuin ne nauttisivat siinä ilta-auringosta. Äidin kanat Musta, Rusko ja Lumikki ottavat vuorotellen hiekkakylpyjä kanatarhassa. Ne kuopsuttavat maata ja lennättävät hiekkaa ympäriinsä. Elsaa huvittaa niiden tyytyväinen kaakatus. ”Kaah, ka, ka, ka, kaa”, ne ääntelevät. Kanit Pilkku ja Jeesus hyppelevät vajan takana olevassa tarhassa. Elsan varaisä, Juhani, on tehnyt niille leikkikentän. Siellä on pieni mäennyppylä keinuineen ja koppi, joka on kiinnitetty korkealle kahden puun väliin. Kanit hyppelevät parhaillaan jyrkkää porrasta pitkin ylös koppiin. Ne istahtavat kopin ovelle ja katselevat sieltä alas pihalle.

Kanitarhan vieressä on Röhröh-possun lätti.
Sika seisoo aidan takana etsiskelemässä katseellaan
Juhania. Se tietää, että Juhani tulee pian kotiin.

– Jos Röhröh saisi luvan, se varmaan nukkuisi
Juhanin sängyssä.

Elsan nauraessa Lissu tamppaa hännällään maata. Aivan kuin koirakin hymyilisi. Elsa kietoo kätensä sen ympärille ja saa kiitokseksi ison koiranpusun.

– Me ollaan parhaat kaverukset, sinä ja minä, Elsa toteaa. – Eikö niin?

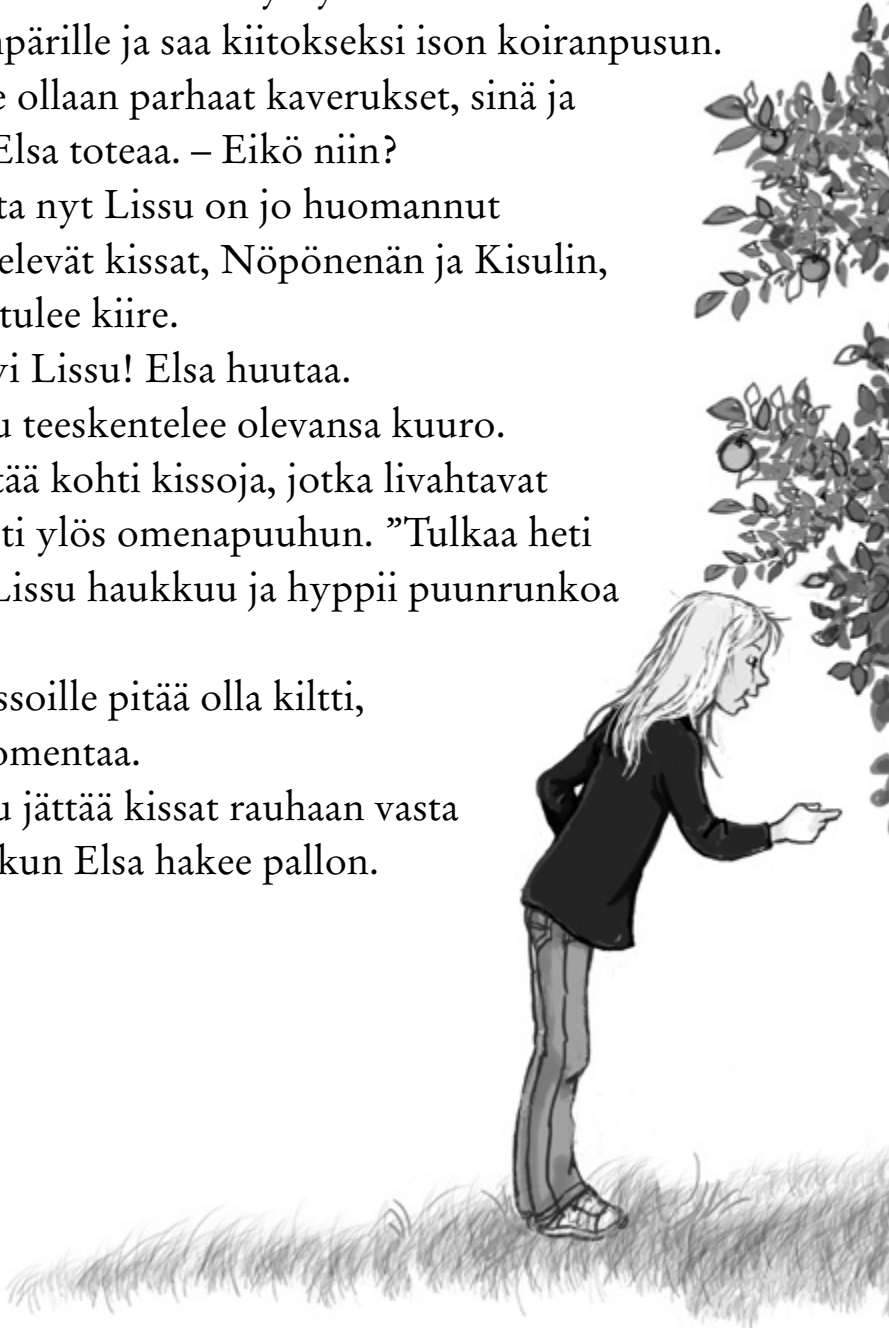
Mutta nyt Lissu on jo huomannut hiiviskelevät kissat, Nöpönenän ja Kisulin, ja sille tulee kiire.

– Hyi Lissu! Elsa huutaa.

Lissu teeskentelee olevansa kuuro. Se ryntää kohti kissoja, jotka livahtavat nopeasti ylös omenapuuhun. ”Tulkaa heti alas”, Lissu haukkuu ja hyppii puunrunkoa vasten.

– Kissoille pitää olla kiltti, Elsa komentaa.

Lissu jättää kissat rauhaan vasta sitten, kun Elsa hakee pallon.

Silloin Lissu alkaa hyppiä Elsan ympärillä ja haukkuu vaativimmalla leikkiäänellään:

”Heitä se nyt jo!”

Kun äiti huutaa heidät syömään, Elsa ja Lissu kilpailevat, kumpi ehtii ensimmäisenä keittiöön. Lissu läähättää kieli suusta riippuen, ja Elsa roikkuu käsivarret koiran kaulan ympärillä saadakseen sen pysähtymään.

– Pois alta, oksat ja männynkävyt! äiti hymyilee.

Kun Elsan pikkuveli Iisakki huomaa Lissun, hän takoo mukilla pöytää ja kiljuu ”jiis, jiis”. Hän yrittää sanoa Lissu.

Lissu kiirehtii Iisakin luokse ja nuolee hänen pieniä palleroisia jalkojaan, kunnes poika hihkuu naurusta. Silloin on pakko itsekin nauraa.

– Meillä kävi uskomattoman hyvä tuuri, kun saimme pitää Lissun, äiti nauraa.

– Maailman parhaan lastenvahdin, Elsa puuskuttaa.

Elsa auttaa äitiä kattamaan pöydän. Sitten hän istuu keittiön penkille pitämään äidille seuraa, kun tämä paistaa lihapullia.

– Voi kun olisi jo ilta, Elsa sanoo. – Tulee niin kodikasta, kun hevoset otetaan sisälle talliin.

– Muistatko, miten ihanaa keväällä oli, kun ne saivat ruveta olemaan yöt laitumella? äiti kysyy.

– Joo, ei tarvinnut enää luoda lantaa ja sai nukkua pitkään aamulla, Elsa nyökkää. – Kyllä mä sen muistan, mutta nyt on jo kylmä ja aika pimeääkin. Musta on kiva tietää, että Epulla on kaikki hyvin tallissa.

– Älä puhu mitään kylmästä ja pimeästä, äiti voihkaisee.

– Näin syksyllä tapahtuu kaikkea hauskaa, Elsa sanoo.

Lehtomäessä alkaa seuraavana päivänä estevalmennuskurssi.

– Jännittääkö sinua?

– Vähän.

Elsan vatsassa hytkähtää, kun hän ajattelee tulevaa. Soilen estevalmennusta ja ratsastustunteja kavereiden kanssa Siltakylän tallilla. Hän tietää, että Lehtomäessä järjestetään syyslomalla estekilpailut. Siihen on enää kolme viikkoa aikaa! Kun Elsa sulkee silmänsä, hän näkee edessään Lehtomäen maneesin. Katsomo on tupaten täynnä väkeä. Hän laukkaa ja hyppää Epulla kaikkien värikkäiden esteiden ylitse. Yleisö kohahtaa, ja aplodit raikuvat. Vasta kun äiti tönäisee Elsaa kylkeen, hän huomaa olevansa taas Niitynperän keittiössä.

– Haloo! Mihinkäs sinä katosit?

– Minun ja Epun tulevaisuuteen, Elsa nauraa.

– Ja miltä siellä tulevaisuudessa näyttää?

äiti kysyy.

– Silloin on syysloma, ja me kilpaillaan.

– Sinun täytyy nyt kyllä tällä kertaa jättää ne kilpailut väliin.

Äiti katsoo Elsa huolestuneen oloisena.

– Kyllä mä jo kisoissa pärjään, Elsa sanoo.

– Vaikka tietysti Soilella on siinä sanansa sanottavana.

– Varmasti pärjäisitkin, äiti nyökkää. – Mutta kun Martalla on syntymäpäivä juuri sinä lauantaina, ja hän on kutsunut meidät juhliinsa.

”Eikä!” kiljaisee ääni Elsan sisimmässä.

Mutta sitä Elsa ei voisi milloinkaan sanoa ääneen.

Asia on nimittäin sillä tavalla, että kun Martta joutui sairaalaan, hänen koiransa Lissu muutti Niitynperälle. Martta näki, miten hauskaa Lissulla oli heidän luonaan ja miten hyvää huolta siitä pidettiin, ja niinpä Lissu sai jäädä heille asumaan. Eihän Martta tietenkään voisi juhlia syntymäpäiväänsä ilman Lissua! Ja totta kai Elsakin haluaisi olla mukana onnittelemassa häntä. Elsa tietää kaiken tämän, mutta siitä huolimatta tyhmyt kyyneleet tuppaaavat kihoamaan silmiin.

– Uusia kilpailuja tulee aina, äiti lohduttaa.

– Niin, mutta vasta keväällä, Elsa huokaa.

★ Ikioma hevonen ★

Kyllä on ihanaa omistaa hevonen, joka odottelee tallissa. Lisäksi on kiva tietää, että pääsee mukaan estevalmennukseen. Silloin on helppo nousta aamulla ylös sängystä. Elsa makaa vuoteessaan ja ajattelee onnellisia ajatuksia. Hän unelmoi kunniakierroksesta ja palkintoruusukkeista. Kunnes hän taas muistaa.... Kaikki muut ovat menossa kilpailuihin paitsi hän itse! Kaiken lisäksi kestäisi vielä hurjan kauan, ennen kuin seuraavat kilpailut järjestetään. Vasta kuullessaan Lissun hännän takovan iloisesti peittoa Elsa päästää irti synkistä ajatuksistaan. ”Oletko lopultakin herännyt?” häntä kysyy. Lissun suupielet kohoavat, kun se hymyilee hänelle koiranhymyään. Sitten se kierähtää selälleen ja haluaa, että Elsa rapsuttaa sen vatsaa.

– Totta kai meidän on mentävä Martan synttäreille, Elsa sanoo päättävällä äänellä.

– Ja nyt meidän täytyy mennä ulos antamaan hevosille aamusapuska.

Elsan ei tarvitse sanoa muuta kuin ”ulos”, niin Lissu syöksyy jo ovelle. Se vinkuu kärsimättömänä Elsan kiskoessa ylleen paitaa ja housuja.

– Ole hiljaa, Elsa käskää. – Kaikki nukkuvat. Tallissa odottelevat Eppu ja Santos pää karsinanoven yläpuolella.

Ne alkavat hirnahdella nähdessään Elsan.
Santos tahtoi pienen halin ennen ruokailua,
mutta Eppu ravistaa kärsimättömänä päätään,
kun Elsa sanoo hyvää huomenta. Se lykkää turpansa
heinäkasaan ja luimistaa korviaan.

– Hapannaama, Elsa sanoo.

Eppu nyt vain on sellainen kuin on. Syöminen on
sille hurjan tärkeää. Eppu tulee aina iloiseksi,
kun se saa syötävää.

Kun hevosille on annettu heinät, kissat odottelevat jo vuoroaan satulahuoneen ovella. Ne naukuvat äänekkäästi ja haluavat myös aamupalaa. Tekemistä riittää, kun asuu maatilalla, missä on paljon eläimiä. Kun Elsa ja Lissu saavat tallityöt tehdyksi, Röhröh kiljuu jo äänekkäästi lätissään. Meteli ei lopu, ennen kuin se saa kauhallisen pellettejä kaukaloonsa. Sitten myös kanat ja kanit tahtovat päästä ulkoilemaan.

Kanoille on annettava raikasta vettä, ja kanit riemastuvat suuresti, kun Elsa repii niille pari kourallista voikukanlehtiä.

Kun Elsa viimein astelee keittiöön, hänen poskensa punoittavat syysviileästä ilmasta, ja paita on täynnä heinänroskaa. Juhani on juuri tullut alakertaan Iisakin kanssa.

Poika kiljuu nälissään.

– Mä voin laittaa Iisakille aamupalaa, Elsa tarjoutuu.

– Voisit antaa hänelle puserostasi roikkuvat heinänkorret, Juhani pilailee.

– Ell, ell, ell, Iisakki mölisee.

Se tarkoittaa velliä iisakinkielellä. Hän vaimenee saatuaan pullonsa. Silloin Elsa ja Juhani ehtivät kattaa pöydän ja jutella tulevasta päivästä.

– Tänään on ne estevalmennukset, Elsa sanoo.

– Niin kuin minä en sitä tietäisi, Juhani virnuilee.

– Ettehän te tytöt ole viime viikkoina muusta puhuneetkaan.

– No kun se on niin tärkeää, Elsa painottaa.

– Kaikki hevosiin liittyvä taitaa olla tärkeää, Juhani huokaa.

- Sinunkin pitäisi ruveta ratsastamaan, Elsa sanoo.
- Sitten kyllä ymmärtäisit.
 - Ymmärtäisin mitä? Juhani kysyy.
 - Että hepat on parasta mitä on, Elsa virnistää.
 - Niinpä niin, Juhani huokaa. – Kunhan te ette vain saisi päähänne raahata tänne lisää eläimiä.
 - Itsehän toit tänne Röhröhin, Elsa muistuttaa.
- Ja Lissun.

Nyt Juhani nostaa katseensa sanomalehdestä.
Hän heristää sormiaan Elsalle.

– Tänne ei tuoda enää yhtään eläintä! hän sanoo ankaralla äänellä.

– Eikö edes pienen pientä sisiliskoä?

Elsa kiusoittelee.

– Ei, ei edes kärpäästä, Juhani naurahtaa.

Syötyään Elsa ryntää rappuja pitkin yläkertaan ja raottaa Minnan huoneen ovea.

– Tänään on estevalmennus, hän kuiskaa.

– Ovi kiinni, Minna mumisee.

– Meidän täytyy laittaa hevoset kuntoon,

Elsa vänkkää.

– Mitä kello on?

– Kahdeksan.

– Oletko seonnut? Minna tiuskaisee. – Valmennus alkaa vasta kahdeltatoista.

– Niin mutta....

Kun Minna heittää Elsaa tyynyllä, hän vetäisee oven kiinni.

– Mä voin laittaa Santoksenkin kuntoon, jos haluat, hän sanoo suljetun oven takaa.

– Häivy! Minna karjaisee.

Äiti sen sijaan nostaa peiton kulmaa, kun Elsa kuiskaa hyvän huomenen ja ryömii sänkyyn.

– Täällä haisee hevonen, äiti mumisee.

– Kaikki on jo saaneet aamusapuskinsa, Elsa kertoo.

– Pian sinä pystyt hoitelemaan eläimet ihan itse, äiti kehaisee.

Tuntuu mukavalta, kun saa pitää hetken ajan äitiä kokonaan itsellään. Saa maata parisängyssä juttelemassa.

– Ajatella, että sinäkin olet jo saanut oman hevosen, äiti sanoo.

– Ja että me muutettiin maalle, Elsa lisää.

– Se on aivan uskomatonta, äiti hymyilee.

– Vieläkö kaipaavat takaisin kaupunkiin?

- Ai siihen aikaan, kun me asuttiin kahdestaan torin varrella? Elsa kysyy.
- Vain me kaksi koko maailmassa, äiti nyökkää.
- Joskus, Elsa sanoo. – Aina silloin kun Minna on tyhmä ja murjottaa.
- Sellaista se on siskosten kesken.
Äiti vetää Elsan karhunhaliin.
- Onhan Minna välillä myös kivalla päällä, hän sanoo. – Eikö niin?
- Parempaa isoasiskoa ei olekaan, Elsa myöntää.

– Vieläkö sinua surettavat ne kilpailut? äiti kysyy.
– Herätessä kyllä, Elsa tunnustaa. – Mutta sitten tuli niin paljon muuta ajattelemista.

– Ei se koko maailmaa kaada, äiti sanoo.
– Vai mitä mieltä olet?

– Aluksi tuntui kyllä kamalalta, Elsa sanoo.
– Mutta Martta on tärkeämpi.

Äkkiä portaista kuuluu Lissun kynsien rapina.
Koira läähättää, ja sillä tuntuu olevan kiire.

Elsa piiloutuu äidin kanssa peiton alle.

– Lissu ihmettelee, mihin me olemme kadonneet, äiti kuiskaa.

– Shh, Elsa suhahtaa.

Lissu on kuitenkin jo arvannut, missä he ovat.
Se hyppää jättiloikalla sänkyyn ja työntää kuononsa peiton alle antaakseen sekä Elsalle että äidille koiranpusun.

– Minäpä tiedän, kuka pannaan herättämään Minna, äiti sanoo.

– Minna suuttuu kamalasti.

– Ei hän Lissulle suutu, äiti epäilee. – Eihän kukaan voi olla vihainen Lissulle.

Elsa nousee istumaan sängyssä ja katsoo Lissua.

– Missä Minna? hän sanoo. – Etsi!

Muuta ei tarvitsekaan sanoa, kun Lissu jo hyppää alas sängystä ja painaa kuononsa maahan. Se alkaa etsiä. Ensiksi se kiertää makuuhuoneen ja menee sitten ulos ovesta. Se painaa kuononsa Minnan oven alareunassa olevaan rakoon ja ynisee. Sitten se hyppää ovea vasten ja painaa tassuillaan ovenkahvaa, joka vääntyy alas. Vips vain, ja koira katoaa Minnan pimeään huoneeseen.

– Ulos!

Minna kiljuu kovalla äänellä huoneessaan, mutta nyt äänessä on naurua.

– Mitäs minä sanoin, äiti tirskuu. – Ei Lissulle voi olla vihainen.

– Lissu on maailman paras koira, Elsa kuiskaa.

– Eikö olekin?

– Se muistuttaa enemmän ihmistä kuin koira, äiti sanoo.

– Niin muistuttaakin, Elsa nyökkää.

– Lissu ymmärtää kaiken.

Äiti ja Elsa kätkeytyvät uudelleen peiton alle. He teeskentelevät olevansa unessa, kun Lissu ja Minna tulevat.

– Meinaatte nukkua puoleenpäivään vai?

Minna kysyy.

Silloin Elsa heittää peiton yltään ja nousee ylös.

– Mä olen jo käynyt antamassa ruuat eläimille,
hän nauraa.

– Pidetään kiirettä, Minna sanoo päättäväisesti.

– Että ehditään pestä hevoset ja laittaa ne hienoiksi.

– Autatko mua tekemään Epullle häntäletin?

Elsa pyytää.

– Kyllä mä voin näyttää, miten se tehdään, Minna sanoo.

– Leikitään, että ollaan menossa kilpailuihin, Elsa keksii.

– Voisinkin laittaa shakkiruutuja Santoksen pepun päälle, Minna myöntyy.

Auringonpaiste saa syksyn värit kimmeltämään. Juhani on avannut keittiön ikkunan. Ulkoa kuuluu haapojen havinaa. Kaksi hevoshullua tyttöä, iso ja pieni, lähtevät yhdessä tallille, missä ponit odottavat.

– Mä en halua koskaan asua missään muualla kuin Niitynperällä, Minna sanoo.

– En minäkään, Elsa myötäilee.

- *Kaipaatko sä Lissua? Elsa kysyy.*
- *Kaipaan, mutta iloitsen vielä enemmän siitä, että Lissulla on nyt hyvät oltavat, Martta vastaa.*
- *Onhan se aina myös sun koirasi, Elsa sanoo.*
- *Mutta vielä enemmän se on nyt sinun koirasi, Martta hymyilee. – Olen niin iloinen, kun te kaksi löysitte toisenne.*
- *Me ollaankin parhaat kaverukset, Elsa sanoo.*

Syksy on tullut, ja Elsasta on hauska touhuta Epun, Lissun ja muiden eläinten kanssa Niitynperällä. Mutta häntä myös jännittää, koska ihan pian pidetään estehyppykisat! Ennen kuin sinne asti päästään, täytyy Elsan ja Epun osallistua estevalmennukseen Siltakylän tallilla. On ihanaa olla yksi shettisporukasta, mutta onko ratsukkomme Soilen mielestä valmis ihka oikeaan kilpailuun?

Eppu ylittää esteet on Lin Hallbergin lämminhenkisen ponikirjasarjan yhdeksäs kirja.

Kannen kuvat: Margareta Nordqvist

ISBN 978-952-04-0316-4 • L 84.2 • www.tammi.fi